

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายบุญส่ง กุลบุปผา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๓๗/๒๕๕๒

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่ากระบวนการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ในมาตราต่าง ๆ กล่าวคือ มาตรา ๓๐๒ วรรคหก บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้นำความในวรรคสาม วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๖ บัญญัติว่า “การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีการพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถามตามมาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๕๗ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาจะกำหนดเรื่ององค์ประชุมไว้ในข้อบังคับเป็นอย่างอื่นก็ได้

การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้

สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานวุฒิสภา ต้องจัดให้มีการบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคน และเปิดเผยบันทึกดังกล่าวไว้ในที่ที่ประชาชนอาจเข้าไปตรวจสอบได้ เว้นแต่กรณีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ

การออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใด ให้กระทำการลับ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้ และสมาชิกย่อมมีอิสระและไม่ถูกผูกพันโดยมติของพรรคการเมืองหรืออาณัติอื่นใด”

มาตรา ๑๓๘ บัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะเสนอได้ก็แต่โดย

(๑) คณะรัฐมนตรี

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือ

(๓) ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งประธานศาลและประธานองค์กรนั้นเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น”

มาตรา ๑๔๐ บัญญัติว่า “การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้กระทำเป็นสามวาระ ดังต่อไปนี้

(๑) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ และในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ถือเสียงข้างมากของแต่ละสภา

(๒) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๖ ส่วนที่ ๗ การตราพระราชบัญญัติ มาใช้บังคับกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔๑ บัญญัติว่า “เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้ว ก่อนนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญซึ่งต้องกระทำไปแล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งนั้นเป็นอันตกไป ในกรณีที่วินิจฉัยว่า ข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตราขึ้นโดยไม่ถูกต้อง ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

ในกรณีที่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลทำให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เป็นอันตกไปตามวรรคสอง ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นกลับคืนสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อพิจารณาตามลำดับ ในกรณีเช่นนี้ ให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้ โดยมติในการแก้ไขเพิ่มเติมให้ใช้คะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา แล้วให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๑๕๐ หรือมาตรา ๑๕๑ แล้วแต่กรณี ต่อไป”

สำหรับกระบวนการในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียง ประชามติ พ.ศ. ของรัฐสภาตามหนังสือรัฐสภา ค่วนที่สุด ที่ สพ ๐๐๑๔/๑๒๗๗๑ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ มีข้อเท็จจริงปรากฏว่าในขั้นตอนการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง ค่วนที่สุด ที่ ลต (กกต.) ๐๔๐๑/๘๕๒๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ (๓) และมาตรา ๓๐๒ สำหรับในขั้นตอนของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีข้อเท็จจริงว่าสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ผลการลงมติในวาระที่หนึ่ง จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๓๑๘ คน ลงมติเห็นด้วยจำนวน ๓๑๘ เสียง ไม่มีผู้ไม่เห็นด้วยหรืองดออกเสียงหรือไม่ลงคะแนนเสียง และมีมติ ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียง ประชามติ พ.ศ. จำนวน ๓๖ คน ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของ คณะกรรมการวิสามัญฯ มีการประชุมจำนวน ๑๐ ครั้ง ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในวาระที่ ๒ โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภแล้วเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง ต่อจากนั้นจึงได้พิจารณาในวาระที่สาม จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๖๘ คน ที่ประชุมลงมติเห็นชอบในการที่จะให้ออกใช้เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยคะแนนเสียง ๒๖๗ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง ไม่มีผู้ไม่เห็นด้วยหรือไม่ลงคะแนนเสียง

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้โดยวุฒิสภา ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภา ตามหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ที่ สพ ๐๐๑๔/๕๑๖๐ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๑ วุฒิสภาได้พิจารณาในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการในการประชุมวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ โดยที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๑๒๕ คน ลงมติเห็นด้วย จำนวน ๑๑๕ เสียง ไม่เห็นด้วย ๕ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง ไม่มีผู้ไม่ลงคะแนนเสียงและมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จำนวน ๒๕ คน ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการวิสามัญฯ มีการประชุมจำนวน ๑๐ ครั้ง ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญแต่ละครั้งมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ในการพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่สอง เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภแล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่าง ต่อจากนั้นจึงได้พิจารณาในวาระที่สาม จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๕๘ คน ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จำนวน ๕๓ เสียง ไม่เห็นด้วยจำนวน ๔ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง ไม่มีผู้ไม่ลงคะแนนเสียง ต่อมาวุฒิสภาได้ส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมไปยังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อดำเนินการต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๔๗ ตามหนังสือวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๕๕๒๓ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณากรณีวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๔๗ แล้วลงมติไม่เห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา จำนวน ๒๖๑ เสียง เห็นชอบด้วยจำนวน ๖ เสียง งดออกเสียงจำนวน ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียงจำนวน ๒ เสียง โดยมีมติกำหนดจำนวนบุคคลที่จะประกอบเป็น

คณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จำนวน ๒๒ คน และตั้งกรรมการฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๑ คน และในการประชุมวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกันในสัดส่วนของวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๕๑ วรรคแรก จำนวน ๑๑ คน ในการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. มีการประชุมจำนวน ๑๐ ครั้ง ในการประชุมคณะกรรมการร่วมกัน ฯ แต่ครั้งมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้วและได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๐๒ วรรคห้า ตามที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสนอ ปราบกฏผลการลงมติว่า จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๒๗๕ คน เห็นด้วยจำนวน ๒๔๓ เสียง ไม่เห็นด้วย ๒๓ เสียง งดออกเสียง ๙ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และในการประชุมวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว และได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ปราบกฏผลการลงมติว่า จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๕๑ คน เห็นด้วย ๔๕ เสียง งดออกเสียง ๒ เสียง ไม่มีผู้ไม่เห็นด้วย และไม่ลงคะแนนเสียง

เมื่อพิจารณากระบวนการในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ของรัฐสภาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่าในขั้นตอนการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ (๓) และมาตรา ๓๐๒ ในขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ การลงมติในวาระที่สองเห็นชอบในการที่จะให้ออกใช้เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรการลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ ของวุฒิสภาในวาระที่สอง รวมทั้งการลงมติของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในการให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฯ ตามที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสนอ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๗ และ

มาตรา ๓๐๒ นอกจากนี้ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา มีสมาชิกของแต่ละสภามาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา

ดังนั้น จึงเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ได้ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว

ประเด็นที่สอง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. คือ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๕ บัญญัติให้การจัดการออกเสียงประชามติสามารถกระทำได้ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติหรือในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติ โดยการออกเสียงประชามติอาจจัดให้มีการออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเป็นการให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีก็ได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ทั้งนี้โดยให้หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่องหลักเกณฑ์วิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. มีสาระสำคัญ คือ มีการระบอบบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง มีบทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำประชามติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๕ หมวด ๒ ว่าด้วยการให้ข้อมูลและการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จัดทำประชามติ หมวด ๓ ว่าด้วยเขตออกเสียงและหน่วยออกเสียง หมวด ๔ ว่าด้วยผู้มีสิทธิออกเสียงและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ

ออกเสียง หมวด ๕ ว่าด้วยเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง หมวด ๖ ว่าด้วยหีบบัตรออกเสียงและบัตรออกเสียงประชามติ หมวด ๗ ว่าด้วยการลงคะแนนออกเสียงและการนับคะแนน หมวด ๘ ว่าด้วยการประกาศผลการออกเสียง หมวด ๙ ว่าด้วยการคัดค้านการออกเสียง หมวด ๑๐ ว่าด้วยความผิดและบทกำหนดโทษ

เมื่อพิจารณาเนื้อหาตามบทบัญญัติต่าง ๆ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. แล้ว เห็นว่า ไม่มีบทบัญญัติใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า

ประเด็นที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ตรารึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่สอง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

นายบุญส่ง กุลบุปผา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ